

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת טטיאנה מזרסקי
יאיר לפיד
ולדימיר בליאק

6499/25/פ

הצעת חוק יום לציון המאבק לעליית יהודי ברית המועצות לשעבר, התשפ"ו–2026

1. יום לציון המאבק לעליית יהודי ברית המועצות לשעבר
- (א) מדי שנה, ביום 15 ביוני, המועד שבו התרחש מבצע חתונה בשנת 1970, הנחשב לאירוע מכונן במאבק לעליית יהודי ברית המועצות לשעבר, יקוים יום לציון המאבק לעליית יהודי ברית המועצות לשעבר.
- (ב) חל 15 ביוני ביום חג, מנוחה או שבתון, ביום זיכרון או ציון ממלכתי, או ביום שלפני אחד הימים כאמור, יקוים יום לציון המאבק לעליית יהודי ברית המועצות לשעבר ביום החול הראשון שאחרי אותו יום.
2. דרכי קיום
- (1) יתקיים טקס מרכזי לציון המאבק לעליית יהודי ברית המועצות לשעבר לפי החלטת ראש הממשלה;
- (2) הכנסת תקיים דיון מיוחד במליאת הכנסת במועד האמור בסעיף 1 או במועד סמוך לו; חל יום לציון המאבק לעליית יהודי ברית המועצות לשעבר במהלך פגרת הכנסת, רשאי יושב ראש הכנסת לקבוע מועד אחר לציון יום זה במליאת הכנסת;
- (3) במוסדות החינוך יוקדש זמן ללימוד הנושא.
3. ביצוע
- שר העלייה והקליטה ממונה על ביצוע חוק זה.

דבר ה ס ב ר

מאבקים של יהודי ברית המועצות לשעבר לעלייה לישראל הוא אחד הפרקים המרכזיים בתולדות הציונות והמאבק של העם היהודי בתפוצות למימוש זכותו לעלייה ולחיים לאומיים חופשיים במדינת ישראל. במשך עשרות שנים, נאסרה על יהודים בברית המועצות האפשרות לעלות לישראל, תוך הפעלת דיכוי פוליטי, תרבותי ולאומי שיטתי, רדיפה של פעילים ציוניים ושליחת חירויות יסוד. מבצע "חתונה", שהתרחש ביום 15 ביוני 1970, היה ניסיון נועז של קבוצת יהודים לצאת מברית המועצות ולהגשים את זכותם לעלות לישראל. אף שהמבצע סוכל והמשתתפים בו נעצרו ונידונו לעונשי

מאסר כבדים, האירוע עורר הד בין-לאומי רחב והפך לנקודת מפנה במאבק של יהודי ברית המועצות לעלייה לישראל. בעקבות המבצע, גברה המודעות העולמית למצוקתם של יהודי ברית המועצות, והופעל לחץ מדיני וציבורי שתרום, לאורך השנים, לפתיחת שערי העלייה.

הצעת חוק זו נועדה לקבוע יום שנתי לציון מאבקם של יהודי ברית המועצות לשעבר לעלייה לישראל, על מנת להוקיר את אומץ הלב של הפעילים, להנציח את תרומתם למימוש חזון קיבוץ הגלויות ולחזק את הזיקה של הדורות הצעירים לסיפור מאבק זה כחלק בלתי נפרד מההיסטוריה הישראלית והציונית. היום יצוין, מדי שנה, בתאריך שבו התקיים מבצע חתונה, ובמועד זה או בסמוך אליו ייערך טקס מרכזי לפי החלטת ראש הממשלה, הכנסת תקיים דיון מיוחד ומוסדות החינוך יקדישו זמן ללימוד הנושא.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בשבט התשפ"ו (26.01.2026)